

3.4. УЧНІВСЬКІ ОЛІМПІАДИ

ОЛІМПІАДНИЙ РУХ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ЗМІН

Юлія ФЕДОРОВА,

заступник директора з науково-педагогічної діяльності, питань зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», кандидат педагогічних наук;

Наталія ЧУЙ,

методист навчально-організаційного центру освітньої діяльності комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»

Учнівські олімпіади – це не лише змагання, а й шлях до розвитку критичного мислення, наукової допитливості та майбутнього професійного успіху учнів. Вони мають значний потенціал для перетворення навчання на захопливий процес, є потужним інструментом підтримки талановитих і обдарованих учнів та є фундаментом для досягнення цілей НУШ.

Розвиток талановитої молоді через олімпіадний рух дозволяє розкрити їх потенціал, отримати визнання, що є важливим для їх самореалізації та успішного майбутнього, стає ключовим чинником прогресу та добробуту нашої країни.

В умовах реформування сучасної освіти України набуває змін і учнівський олімпіадний рух.

Нове Положення про учнівський олімпіадний та турнірний рух, що було затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 30 грудня 2024 року № 1820, набрало чинності з 01 червня 2025 року та вносить низку суттєвих змін та акцентів, спрямованих на демократизацію, підвищення прозорості та ефективності виявлення й підтримки обдарованих учнів.

Основна мета внесення змін – зробити інтелектуальні змагання більш справедливими та доступними, а також розширити можливості для виявлення талантів і створити спільноту навколо олімпіадного та турнірного руху.

Фокус уваги ключових змін олімпіадного руху пов'язано з такими аспектами:

✓ **Зміна структури етапів учнівських олімпіад.**

Всеукраїнські олімпіади відбуватимуться в три етапи:

I етап (01.10-10.11) – на рівні ТГ, місцевий із відкритою реєстрацією для всіх охочих;

II етап (01.12-26.01) – на обласному рівні + учасники з-за кордону + учні наукових ліцеїв;

III етап (15.03-10.05) – на державному рівні + переможці закордонного округу + учні Українського фізико-математичного ліцею (в олімпіадах із математики, астрономії, фізики).

✓ **Відкритий старт та реєстрація на I етап (місцевий/громадський).**

Відповідно до нового Положення скасовано обов'язковий шкільний етап. Тепер кожен учень, який бажає перевірити свої знання, може самостійно зареєструватися для участі в I (місцевому) етапі олімпіади у своїй громаді. Це рішення покликане усунути потенційні обмеження у доступі до олімпіад, забезпечити рівні можливості для кожного учня та сприяти ранньому виявленню обдарованих дітей.

✓ **Забезпечення рівних умов та прозорості.**

Для досягнення цієї мети запроваджено єдині завдання для всіх учасників на II (обласному) етапу по всій країні. Це усуває регіональні відмінності у складності та гарантує справедливе та об'єктивне порівняння результатів. Окрім того, визначено повноваження та відповідальність членів журі, предметно-методичних комісій та оргкомітетів. Завдання II та III етапів буде формувати одна предметно-методична комісія на національному рівні, ці завдання будуть надаватися в день проведення олімпіади. Таким чином, вирішується питання конфлікту інтересів, оскільки завдання не складатимуть ті особи, які їх перевірятимуть. Такі заходи значно підвищують довіру до олімпіад та забезпечують неупередженість оцінювання.

✓ **Розширення можливостей для участі та інклюзія.**

Відповідно до Положення створення «закордонного округу» дозволить українським учням, які перебувають за кордоном, брати участь дистанційно, що дозволяє підтримувати зв'язок з українською освітою та надає можливість обдарованим дітям продовжувати розвиватися незалежно від їхнього місця перебування.

Потреби учнів з ООП враховуються через забезпечення гнучкості та адаптивності умов проведення олімпіад, щоб кожен учень мав можливість продемонструвати свої знання та здібності. Через забезпечення рівних можливостей для всіх, що надають право організаторам враховувати особливі потреби учасників.

Учні наукових ліцеїв можуть долучатися до II етапу, а учні Українського фізико-математичного ліцею КНУ імені Тараса Шевченка (УФМЛ) – до III етапу в олімпіадах з математики, фізики та астрономії, що дозволяє їм повноцінно брати участь у змаганнях найвищого рівня.

✓ **Оновлена система рейтингів.**

Склад учасників III етапу формуватиметься з двох частин:

Регіональний склад команди (РСК) – визначається за індивідуальним регіональним рейтингом, який враховує результати виступів усіх учасників

команди за останні два роки. За кожен отриманий диплом нараховуються рейтингові бали:

I місце – +5 балів

II місце – +3 бали

III місце – +1 бал

Додатковий склад команди (ДСК) – формується за Всеукраїнським рейтингом серед учасників II етапу. Цей рейтинг складають окремо для кожного класу, впорядковуючи учасників за кількістю балів – від найбільшого до найменшого.

Кількість учасників додаткового складу команди у межах кожного класу визначається як різниця між граничною кількістю в 48 учасників на відповідний клас та кількістю учнів цього класу, що вже визначені в РСК. Тож у ДСК можуть потрапити ті учні, які набрали найбільше балів у своєму класі по Україні, але не були зараховані до регіонального складу.

Ця система дає змогу більшій кількості учнів узяти участь у фінальних змаганнях, навіть якщо вони не стали переможцями обласного етапу, але показали високі результати у всеукраїнському рейтингу. Таким чином підвищено доступність олімпіад для понад 30-40% учнів та учениць.

✓ Нові формати змагань.

Запроваджено STEM-олімпіаду, яку проводять щороку з відповідних дисциплін природничої, математичної, технологічної та інформатичної освітніх галузей серед учнів 9-11 класів закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти.

STEM-олімпіада є окремим від Всеукраїнських олімпіад із навчальних предметів видом інтелектуальних змагань. Її проводять за відповідними дисциплінами природничої, математичної, технологічної та інформатичної освітніх галузей. Це відображає сучасні світові тенденції в освіті та науці, де акцент робиться на інтегрованому вивченні природничих наук, технологій, інженерії та математики. Хоча ці олімпіади не є прямим шляхом до фінального етапу «традиційних» олімпіад, вони є важливим кроком у розвитку міждисциплінарних навичок.

✓ Основні механізми забезпечення доброчесності та уникнення конфлікту інтересів.

Запроваджується персональна відповідальність за порушення, зокрема за передчасне розголошення завдань чи інші неправомірні дії. Наставники (вчителі), чиї учні беруть участь в олімпіаді, не мають права розробляти та готувати завдання саме для того класу, у якому навчаються або беруть участь їхні учні. Такі наставники не можуть перевіряти олімпіадні роботи учнів свого класу або тих, кого вони безпосередньо готували. Це унеможливило вплив на результати змагань.

Нове Положення розширює коло осіб, на яких поширюються обмеження, включаючи близьких родичів учня-учасника. Якщо родич учня бере участь в олімпіаді, то його близькі родичі не можуть бути залучені до підготовки завдань, їхньої перевірки, а також до організації та проведення олімпіади на будь-якому етапі.

З метою уникнення потенційного конфлікту інтересів та забезпечення незалежності оцінювання, голова журі III (Всеукраїнського) етапу олімпіади не може бути головою журі II (обласного) етапу з цього ж предмета. Ця норма створює додатковий рівень контролю на найвищому рівні змагань.

Варто зазначити, що нове Положення про учнівський олімпіадний та турнірний рух вводить оновлену термінологію та нові ролі, що є ключовими для ефективної координації змагань. Зокрема, з'являються такі поняття:

регіональний координатор – особа, яку призначають органи місцевого самоврядування у сфері освіти або обласні органи у сфері освіти і науки з метою координації організації проведення I, II етапів олімпіад і I етапів турнірів;

національний координатор – особа зі складу працівників Національного центру «Мала академія наук України», яку призначають з метою координації діяльності регіональних координаторів та організації проведення III етапів олімпіад і II етапів турнірів.

Успішний старт оновленого олімпіадного руху в 2025/2026 н.р. неможливий без глибокого аналізу та врахування досвіду попередніх років. Саме ретельне осмислення здобутків, викликів та організаційних моделей, дозволяє покращити підходи до виявлення, підтримки та розвитку обдарованої молоді. Кожен проведений етап – це не лише статистика участі, а й цінний ресурс для прийняття ефективних рішень у майбутньому, розвитку олімпіадного руху і підтримки юних талантів.

З цією метою пропонуємо ознайомитись з результатами **III (обласного) етапу** Всеукраїнських учнівських олімпіад, що були проведені у **2024/2025 н.р.** у період з **08 січня по 16 лютого з 19 навчальних предметів**, а саме:

очний формат – олімпіади з української мови та літератури, історії, математики (I тур);

дистанційний формат – правознавства, іноземних (німецька, французька, англійська, іспанська) мов, математики (II тур), фізики, хімії, біології, географії, економіки, технологій (трудового навчання), інформатики, астрономії, польської мови та літератури, екології, інформаційних технологій – у дистанційному форматі.

У обласному етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад **взяли участь 1532 учні** закладів загальної середньої освіти області, що становить 61% визначеної **квоти (2494 учнів)**. Не брали участі у змаганнях з різних причин 962 учні (39%).

У **2024/2025 н.р. найвищі показники** участі в олімпіадах мають такі **міські громади**: Кропивницька – 101 учень (квота 94); Олександрійська – 64 (квота 62);

Світловодська – 51 (квота 53); Центральноукраїнський науковий ліцей Кіровоградської обласної ради – 55 (квота 53).

Серед **селищних громад високі показники** участі мають такі громади: Олександрівська – 46 (квота 48); Кам'янецька – 47 (квота 50).

Серед **сільських громад**:

Гурівська – 39 (квота 47), Первозванівська – 40 (квота 49).

Аналіз статистики участі учнів у обласному етапі Всеукраїнських учнівських олімпіадах є важливою складовою для розуміння тенденцій розвитку олімпіадного руху в регіоні. Він дозволяє не лише оцінити рівень залученості учнів до інтелектуальних змагань, а й виявити ефективність організаційної роботи в громадах, у закладах освіти.

Діаграма 1 відображає порівняльний аналіз кількості учасників III (обласного) етапу учнівських олімпіад у **2022/2023, 2023/2024 та 2024/2025** навчальних роках та демонструє, що в окремих територіальних громадах та Центральноукраїнському науковому ліцеї КОР спостерігається зростання кількості учасників, зокрема:

Кропивницька міська громада збільшила кількість з 78 → на 95 → на 101.

Кам'янецька селищна громада – 49 → 42 → 47.

Добровеличківська селищна громада – 22 → 29 → 38.

Великосеверинівська сільська громада – 38 → 24 → 33.

Аджамська сільська громада – 14 → 16 → 26.

Ганнівська сільська громада – 12 → 17 → 33.

Смолінська селищна громада – 11 → 4 → 21.

Катеринівська сільська громада – 13 → 4 → 14.

Центральноукраїнський науковий ліцей КОР – 37 → 51 → 55.

Поряд із громадами, що демонструють позитивну динаміку, аналіз статистичних даних за **2022 – 2025 навчальні роки** свідчить про тенденцію зменшення кількості учасників у таких громадах:

Приютівська селищна громада – 35 → 32 → 28.

Голованівська селищна громада – 35 → 32 → 25.

Суботцівська сільська громада – 33 → 35 → 24.

Великоандрусівська сільська громада – 29 → 33 → 23.

Вільшанська селищна громада – 27 → 28 → 18.

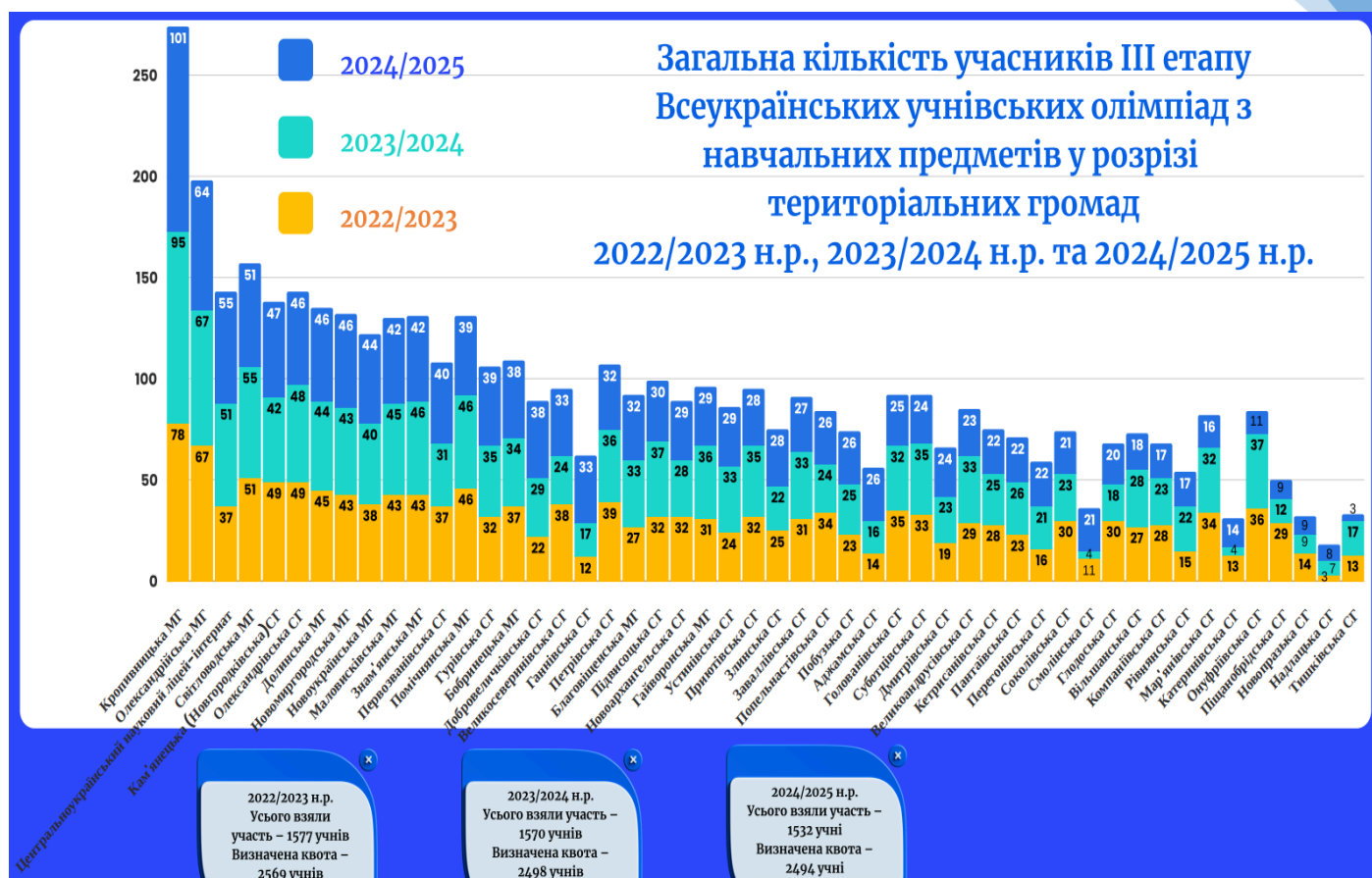
Компаніївська селищна громада – 28 → 23 → 17.

Мар'янівська сільська громада – 34 → 32 → 16.

Онуфріївська селищна громада – 36 → 37 → 11.

Тишківська сільська громада – 13 → 17 → 3.

Діаграма 1

Діаграма 2 презентує порівняльний аналіз загальної кількості учасників III (обласного) етапу учнівських олімпіад за три навчальні роки (2022/2023, 2023/2024, 2024/2025). Найбільш популярними серед учасників залишаються **учнівські олімпіади з географії, біології, фізики**. Попри невелике зниження кількості учасників цьогорічних олімпіад з **історії, української мови та літератури**, їх популярність залишається незмінною, зокрема:

географія – 155 → 147 → 163;

біологія – 153 → 149 → 159;

історія – 154 → 153 → 136;

фізика – 128 → 122 → 133;

українська мова та література – 164 → 145 → 122.

Найменшу кількість учасників спостерігаємо з таких інтелектуальних змагань, як:

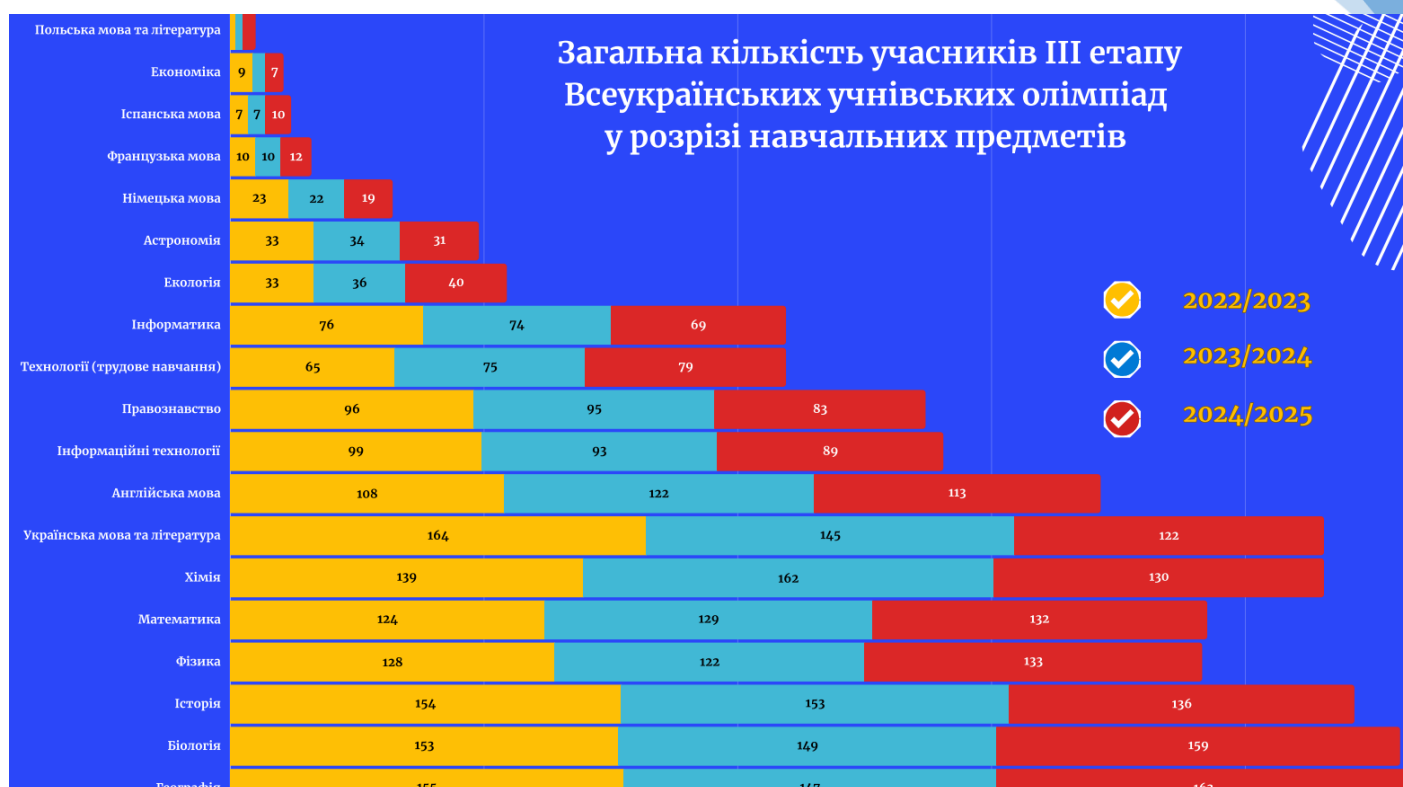
інформатика – 76 → 74 → 69;

астрономія – 33 → 34 → 31.

Попри незначне збільшення кількості учасників в олімпіаді з екології, вона залишається невеликою:

екологія – 33 → 36 → 40.

Діаграма 2

У поточному навчальному році за підсумками III (обласного) етапу олімпіад **603 учасника визнано переможцями** та відзначено дипломами. Їх кількісний розподіл: диплом I ступеня – 62; диплом II – 166; диплом III – 375.

Найбільшу кількість дипломів отримали переможці III (обласного) етапу олімпіад з географії (75), хімії (65), біології (54), фізики (53).

Упродовж 2022–2025 років спостерігається динаміка зменшення кількості дипломів (діаграма 3), що пов'язано з оптимізацією підходів до оцінювання робіт учасників та підвищенням вимог до якості виконаних завдань.

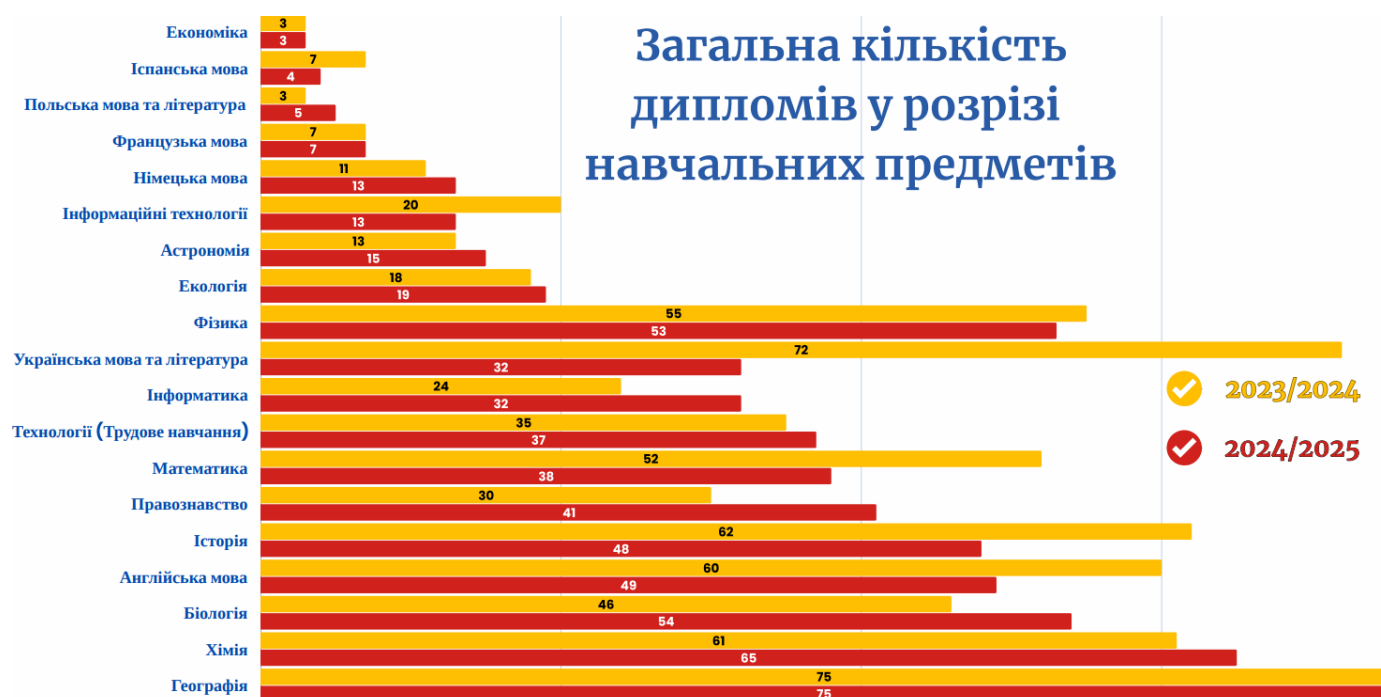
Діаграма 4 демонструє загальну тенденцію зменшення кількості виданих дипломів упродовж останніх двох років у розрізі навчальних предметів, а саме: українська мова і література з 72 дипломів до 32 у 2024/2025; математика з 52 до 38; історія з 62 до 48; англійська мова з 60 до 49.

Збільшилась кількість виданих дипломів з: біології з 46 до 54; правознавства з 30 до 41; інформатики з 24 до 32.

Діаграма 3

Діаграма 4

Найбільшу кількість дипломів III (обласного) етапу щорічних олімпіадних змагань отримали такі міські громади:

Кропивницька – 82;

Олександрійська – 44;

Світловодська – 27;

Новоукраїнська, Бобринецька і Долинська – по 22;

Центральноукраїнський науковий ліцей КОР – 42 дипломи.

Незначну кількість дипломів III (обласного) етапу отримали:

Катеринівська, Підвисоцька сільські громади – по 3 дипломи,

Вільшанська, Онуфріївська селищні громади, Соколівська, Злинська сільські громади – по 2 дипломи,

Смолінська селищна і Тишківська сільські громади – по 1 диплому.

Відсутні дипломи обласного етапу учнівських олімпіад – Пантаївська селищна і Надлацька сільська громади.

Діаграма 5 дає можливість у розрізі територіальних громад проаналізувати результативність участі школярів на III (обласному) етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад за три навчальні роки (**2022/2023, 2023/2024, 2024/2025**). Окремі громади та Центральноукраїнський науковий ліцей КОР демонструють стабільне зростання кількості переможців, тоді як в інших громадах ці показники коливаються.

Збільшення кількості учнів-переможців спостерігаємо:

Кропивницька міська громада – 61 → 79 → 82;

Центральноукраїнський науковий ліцей КОР – 22 → 36 → 42;

Аджамська сільська громада – 2 → 7 → 12

Ганнівська сільська громада – 1 → 3 → 10

Позитивну динаміку участі в олімпіадах у порівнянні 2023/2024 н.р. та 2024/2025 н.р. демонструють такі громади:

Олександрійська міська громада – 39 → 44

Знам'янська міська громада – 15 → 19

Кам'янецька селищна громада – 9 → 17

Викликає занепокоєння тенденція значного зменшення результативності участі громад в III (обласному) етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів упродовж трьох останніх років, а саме:

Світловодська міська громада – 37 → 28 → 27

Олександрівська селищна громада – 29 → 18 → 17

Новомиргородська міська громада – 28 → 18 → 13

Помічнянська міська громада – 21 → 8 → 6

Гайворонська міська громада – 19 → 12 → 4

Суботцівська сільська громада – 16 → 7 → 5

Глодоська сільська громада – 14 → 5 → 5

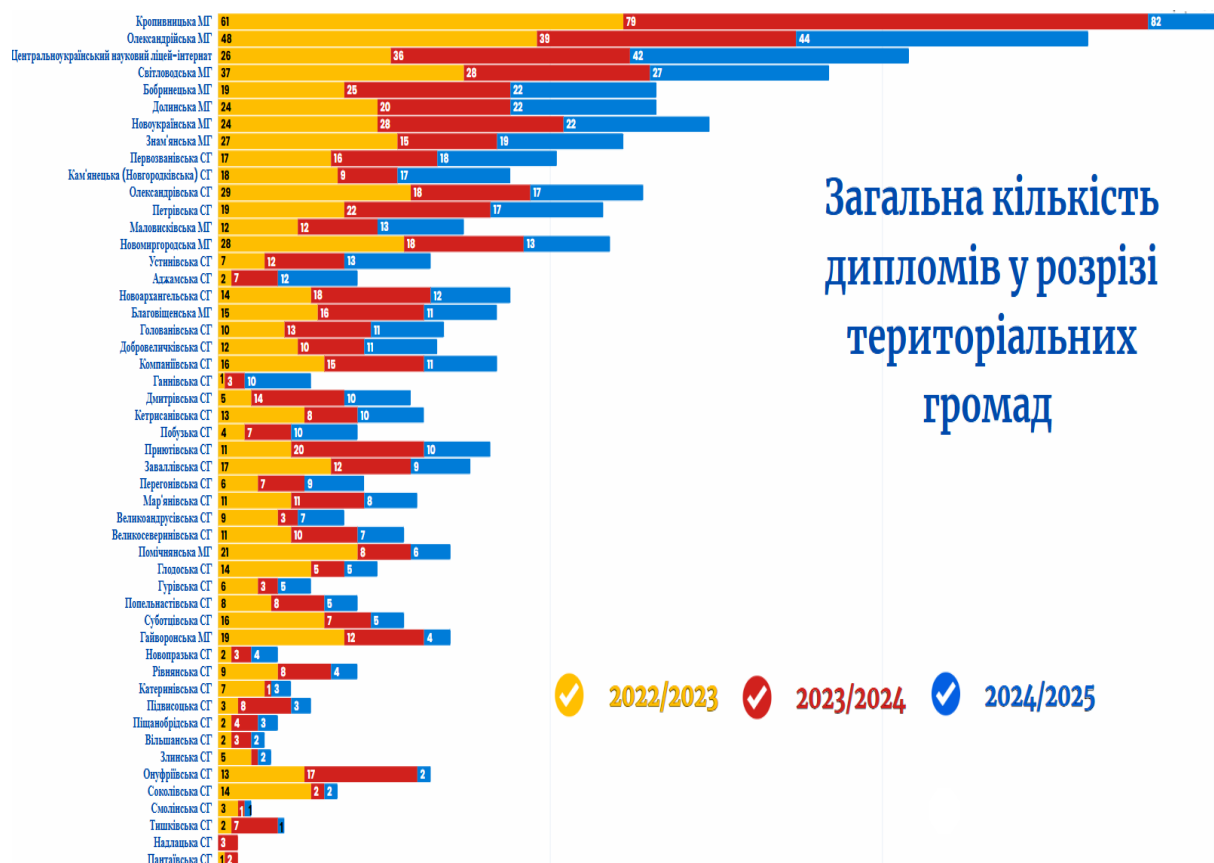
Соколівська сільська громада – 14 → 2 → 2

Також, **негативну динаміку в порівнянні останніх двох років** показали такі громади, як:

Новоукраїнська міська громада – 28 → 22

Приютівська селищна громада – 20 → 10
 Новомиргородська міська громада – 18 → 13
 Новоархангельська селищна громада – 18 → 12
 Онуфріївська селищна громада – 17 → 2
 Благовіщенська міська громада – 16 → 11
 Підвисоцька сільська громада – 8 → 3
 Тишківська сільська громада – 7 → 1

Діаграма 5

Серед закладів освіти, учні яких продемонстрували високі показники у III (обласному) етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів, такі:

- ✓ Центральноукраїнський науковий ліцей КОР – 42 дипломи;
- ✓ КЗ «Бобринецький ліцей №1» Бобринецької міської ради Кіровоградської області – 22 дипломи;
- ✓ КЗ «Ліцей «Науковий» Кропивницької міської ради» – 20 дипломів;
- ✓ Мультипрофільний ліцей Олександрійської міської ради Кіровоградської області – 16 дипломів;
- ✓ КЗ «Ліцей «Перспектива» Світловодської міської ради» – 14 дипломів;
- ✓ Новоукраїнський ліцей № 6 Новоукраїнської міської ради Кіровоградської області – 12 дипломів;
- ✓ КЗ «Ліцей «Інтелект» Долинської міської ради» – 11 дипломів;

- ✓ КЗ «Академічний ліцей Долинської міської ради» – 11 дипломів;
- ✓ Ліцей інформаційних технологій Олександрійської міської ради Кіровоградської області – 11 дипломів;
- ✓ Ліцей «Інтелект» Знам'янської міської ради Кіровоградської області – 11 дипломів;
- ✓ КЗ «Маловисківський ліцей ім. Юрія Кондратюка» Маловисківської міської ради Кіровоградської області – 11 дипломів.

Слід відзначити найкращі заклади загальної середньої освіти селищних і сільських територіальних громад:

- ✓ Ліцей Кам'янецької селищної ради Кропивницького району Кіровоградської області – 13 дипломів;
- ✓ Петрівський ліцей Петрівської селищної ради Олександрійського району Кіровоградської області – 11 дипломів;
- ✓ Устинівський ліцей Устинівської селищної ради – 11 дипломів;
- ✓ Голованівський ліцей ім. Т.Г.Шевченка Голованівської селищної ради Кіровоградської області – 11 дипломів;
- ✓ Побузький ліцей Побузької селищної ради Голованівського району Кіровоградської області – 10 дипломів;
- ✓ Бережинський ліцей «Лідер» Первозванівської сільської ради – 10 дипломів;
- ✓ КЗ «Ганнівський академічний ліцей-центр позашкільної освіти» Ганнівської сільської ради Новоукраїнського району Кіровоградської області – 10 дипломів;
- ✓ Перегонівський ліцей Перегонівської сільської ради Голованівського району Кіровоградської області – 9 дипломів,
- ✓ Дмитрівський ліцей імені Т.Г.Шевченка Дмитрівської сільської ради Кропивницького району Кіровоградської області – 9 дипломів;
- ✓ КЗ «Михайлівський ліцей» Олександрівської селищної ради Кропивницького району Кіровоградської області – 7 дипломів;
- ✓ Аджамський ліцей Аджамської сільської ради Кропивницького району Кіровоградської області – 7 дипломів.

Варто зазначити, що учні значної кількості закладів загальної середньої освіти, що увійшли до [переліку закладів освіти області, що забезпечуватимуть здобуття повної загальної середньої освіти з 01 вересня 2027 року на території Кіровоградської області](#) (відповідно до рішення Кіровоградської обласної ради від 30 серпня 2024 року № 481 «Про затвердження плану формування мережі закладів освіти, що забезпечуватимуть здобуття повної загальної середньої освіти з 01 вересня 2027 року на території Кіровоградської області, та їх переліку»), не продемонстрували результативність виступу на змаганнях.

Так, 14 закладів загальної середньої освіти області із зазначеного вище переліку не мають призових місць, 17 закладів ЗСО мають лише по 1 призовому місцю.

IV етап Всеукраїнських учнівських олімпіад відбувся у період з **10 березня по 24 квітня 2025 року** та охоплював **12 учнівських олімпіад** з навчальних предметів. **З них 11 були проведені в очному форматі:** математика, фізика, українська мова і література, історія, біологія, географія, астрономія, хімія, інформатика, інформаційні технології, правознавство.

У дистанційному форматі – олімпіада з польської мови та літератури.

У поточному навчальному році не проводились олімпіади з економіки, екології, технологій (трудового навчання), англійської, німецької, французької, іспанської мов.

У IV етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів узяли участь 54 учні закладів загальної середньої освіти області (51 учень – в очному форматі проведення олімпіад і 3 учні – у дистанційному форматі).

Переможцями стали 19 учнів, які отримали 20 дипломів, з них: дипломи I ступеня – 3 учні, II ступеня – 2, III ступеня – 15.

Пропонуємо ознайомитись із результатами участі команди Кіровоградської області в IV етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад, що дозволить оцінити рівень підготовки здобувачів освіти в розрізі районів, територіальних громад та окремих закладів освіти, відстежувати динаміку участі, виявляти освітні середовища з високим потенціалом, вчасно ідентифікувати проблеми, які потребують посиленої уваги.

Ретельний аналіз запропонованої інформації (**таблиця 1**) створює підґрунтя для ухвалення ефективних управлінських рішень, планування освітніх ініціатив, а також популяризації найкращих практик підготовки учнів до інтелектуальних змагань.

Таблиця 1

Кількість учасників та переможців IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів (в розрізі районів, громад та ЗСО)

Назва територіальної громади	2024/2025				
	Квота/участь	Дипломи			Назва предмету/закладу освіти
		I ст.	II ст.	III ст.	
Голованівський район	3/3	1		1	
Благовіщенська	2/2	1		1	Історія (I), Правознавство (III) / «Ліцей Інтелект»
Перегонівська	1/1	-	-	-	-
Кропивницький район	28/27	2	1	11	
Аджамська	2/2			2	Географія (III) / Аджамський ліцей
Бобринецька	1/1	-	-	-	-
Долинська	3/3	1			Інформаційні технології (I) /

					<i>Академічний ліцей</i>
Знам'янська	3/3			1	Біологія (ІІІ) / <i>Ліцей «Дивосвіт»</i>
Кропивницька	15/15	1	1	6	Правознавство (І), Історія (ІІ), Астрономія (ІІІ) / <i>Ліцей «Науковий»</i> Інформаційні технології (ІІІ) / <i>Ліцей «Муніципальний колегіум»</i> Українська мова і література (ІІІ) / <i>Ліцей «Лінгвістичний»</i> Правознавство (ІІІ) / <i>«Ліцей нових технологій навчання»</i> Польська мова та література (ІІІ-2) / <i>«Ліцей «Європейська освіта»</i>
Кам'янецька (Новгородківська)	2/2			1	Математика (ІІІ) / <i>Ліцей Кам'янецької СР</i>
Олександрівська	1/1			1	Українська мова і література (ІІІ) / <i>«Михайлівський ліцей»</i>
Суботцівська	1/0	-	-	-	-
Новоукраїнський район	6/6			1	
Новомиргородська	2/2				
Новоукраїнська	3/3				
Рівнянська	1/1			1	Біологія (ІІІ) / <i>Рівнянський ліцей № 5</i>
Олександрійський район	8/8		1	1	
Олександрівська	4/4		1		Правознавство (ІІ) / <i>ЛІТ</i>
Петрівська	1/1	-	-	-	-
Світловодська	3/3			1	Історія (ІІІ) / <i>Ліцей «Перспектива»</i>
Центральноукраїнський науковий ліцей КОР	10/10			1	Астрономія (ІІІ)
	55/54	3	2	15	математика (1), фізика, українська мова і література (2), історія (3), біологія (2), географія (2), астрономія (2), хімія, інформатика, інформаційні технології (2), правознавство (4), польська мова та література (2).
		Всього дипломів: 20			

**Серед закладів освіти, які підготували переможців ІV етапу
Всеукраїнських учнівських олімпіад маємо таку кількість дипломів:**

- ✓ КЗ «Ліцей «Науковий» Кропивницької міської ради» – 3 дипломи;
- ✓ КЗ «Ліцей «Європейська освіта» Кропивницької міської ради» – 2 дипломи;
- ✓ Благовіщенський ліцей «Інтелект» Благовіщенської міської ради – 2 дипломи;
- ✓ Аджамський ліцей Аджамської сільської ради Кропивницького району – 2 дипломи;
- ✓ КЗ «Академічний ліцей Долинської міської ради» – 1 диплом;
- ✓ Ліцей «Дивосвіт» Знам'янської міської ради – 1 диплом;

- ✓ КЗ «Ліцей «Муніципальний колегіум» Кропивницької міської ради» – 1 диплом;
- ✓ КЗ «Ліцей «Лінгвістичний» Кропивницької міської ради» – 1 диплом;
- ✓ КЗ «Ліцей нових технологій навчання» Кропивницької міської ради» – 1 диплом;
- ✓ Ліцей Кам'янецької селищної ради Кропивницького району – 1 диплом;
- ✓ КЗ «Михайлівський ліцей» Олександрівської селищної ради Кропивницького району – 1 диплом;
- ✓ Рівнянський ліцей №5 Рівнянської сільської ради Новоукраїнського району – 1 диплом;
- ✓ Ліцей інформаційних технологій Олександрійської міської ради – 1 диплом;
- ✓ КЗ «Ліцей «Перспектива» Світловодської міської ради» – 1 диплом;
- ✓ Центральноукраїнський науковий ліцей КОР – 1 диплом

Таблиця 2

**Порівняльний аналіз результативності участі
команди Кіровоградської області в IV етапу Всеукраїнських
учнівських олімпіад з навчальних предметів
з 2015/2016 н.р. по 2024/2025 н.р.**

Навчальний рік	К-сть переможців	Отримані дипломи з навчальних предметів		
		Диплом I ступеня	Диплом II ступеня	Диплом III ступеня
2015/2016	12	1 – інформатика	1 – трудове навчання	10 – українська мова і література, біологія, правознавство, трудове навчання, іспанська мова, інформаційні технології, географія
2016/2017	13	3 – інформатика, французька мова, історія	4 – біологія, географія, інформаційні технології, іспанська мова	6 – інформатика, історія, економіка, географія, фізика
2017/2018	18	1 – трудове навчання	5 – інформаційні технології, трудове навчання, іспанська мова, англійська мова	12 – інформатика, біологія, англійська мова, географія, українська мова і література, історія, правознавство, інформаційні технології
2018/2019	26	2 – інформаційні технології, біологія	3 – іспанська мова, трудове навчання	21 – правознавство, трудове навчання, українська мова і література, інформаційні технології, інформатика, англійська мова,

				французька мова, іспанська мова, біологія, екологія, географія, хімія, російська мова і література
2019/2020			IV етап Всеукраїнських учнівських олімпіад не проводився (карантин, початок війни)	
2020/2021				
2021/2022				
2022/2023	17	<i>дипломи відсутні</i>	7 – біологія, географія, історія	10 – астрономія, географія, польська мова і література, українська мова і література
2023/2024	13	1 – українська мова і література	4 – інформаційні технології, правознавство, історія, біологія	8 – фізика, географія, астрономія, інформаційні технології, правознавство, історія
2024/2025	20	3 – інформаційні технології, правознавство, історія	2 – правознавство, історія	15 – математика (1), українська мова і література (2), історія (1), біологія (2), географія (2), астрономія (2), інформаційні технології (1), правознавство (2), польська мова (2)

Олімпіадний рух має значний потенціал як для самореалізації дитини, так і для розвитку освітнього середовища, інтелектуального потенціалу країни, сприяє розвитку міжкультурних зв'язків та підвищенню іміджу країни на світовому рівні.

Для подальшої ефективної роботи та реалізації змін, запропонованих новим Положенням про учнівський олімпіадний та турнірний рух, важливо ґрунтовно опрацювати вже накопичений досвід, виявити невикористаний потенціал та визначити проблеми, які потребують посиленої уваги.

З цією метою пропонуємо звернути увагу на такі напрями роботи:

- ✓ Формування програми розвитку учнівського олімпіадного руху на рівні закладу освіти, громади (з чіткими цілями, завданнями, критеріями оцінювання).
- ✓ Визначення координаторів олімпіадного руху на рівні ЗЗСО, громад і регіону відповідно до нового Положення про учнівський олімпіадний та турнірний рух.
- ✓ Рання діагностика та супровід обдарованих дітей. Для виявлених талановитих учнів розробляти індивідуальні плани, які враховують їхні сильні сторони та інтереси, а не лише академічні показники.
- ✓ Створення та підтримка єдиного інформаційного простору (кейси задач, творчих та дослідницьких завдань, інструкції, звітів тощо).
- ✓ Розвиток професійної компетентності педагогів. Проведення предметно орієнтованих тренінгів, вебінарів і майстер-класів для вчителів-наставників.

Фокус на розвитку навичок критичного та креативного мислення, розв'язання нестандартних задач, а також використання сучасних освітніх технологій.

✓ Впровадження індивідуальних освітніх траєкторій для обдарованих учнів.

✓ Популяризація найкращих практик підготовки учнів до інтелектуальних змагань. Розробка мотивувальних, презентаційних матеріалів (брошури, відеоісторії успіху, інтерв'ю з учасниками олімпіад та їх наставниками).

✓ Посилення співпраці та ресурсного забезпечення. Розширення співпраці між загальноосвітніми закладами, університетами, науковими установами, Малою академією наук України та представниками бізнесу. Це дозволить залучати досвідчених фахівців до підготовки учнів, проводити спільні проєкти, надавати доступ до сучасної лабораторної бази.

✓ Створення предметних гуртків, клубів, розробка програм з акцентом на олімпіадну підготовку.

✓ Розробка методичних рекомендацій щодо підготовки учнів до кожного етапу олімпіади.

Список використаних джерел:

1. Гриневич Л. М., Кузьменко В. В. Обдарованість та олімпіадний рух в Україні: теоретичні засади та практичні підходи. Київ: Освіта України, 2021. 134 с.
2. Наказ Міністерства освіти і науки України від 30 грудня 2024 року № 1820 «Про затвердження Положення про учнівський олімпіадний та турнірний рух». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0187-25#Text>.
3. Національний центр «Мала академія наук України». Підготовка учнів до участі в інтелектуальних змаганнях: методичний збірник. Київ: НЦ «МАН України», 2023. 76 с.
4. **Нове Положення про олімпіадний та турнірний рух: зміни, що відкривають нові можливості.** Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/news/nove-polozhennia-pro-olimpiadnyi-ta-turnirnyi-ruk-h-zminy-shcho-vidkryvaiut-novi-mozhlyvosti>.
5. Пономарьова К.І., Степаненко І.О. Методичні рекомендації з підготовки учнів до участі у Всеукраїнських учнівських олімпіадах з української мови та літератури. Київ: ІППО КУ ім. Бориса Грінченка, 2022. 48 с.